Työ- ja elinkeinoministeriö
Kirjanpitolautakunta

22.10.2026

Hakija: [redacted]

LAUSUNTOPYYNTÖNNE (46/2026)

Olette pyytäneet kirjanpitolautakunnan lausuntoa tilanteessa, jossa kirjanpitovelvollinen on suorittanut viranomaiselle maksun, mutta ei ole saanut tositetta, josta kävisi ilmi maksun ja vastaanotettujen tuotannontekijöiden erotuksen peruste, ja voidaanko tällöin erotuksen kirjaus perustaa viranomaisen päätökseen ja perusteluun.

VASTAUS

Kirjanpitolautakunta on 22.10.2026 katsonut, ettei asiassanne ole sellaisia kirjanpito-oikeudellisia seikkoja, joiden perusteella olisi tarpeen antaa asiassa erillinen lausunto kirjanpitolain (1336/1997, KPL) 1:3:ssä tarkoitetun hyvän kirjanpitotavan ohjaamiseksi.

Lautakunnan tehtävänä on antaa yleisiä neuvoja ja ohjeita kirjanpitolain soveltamisesta ja kirjanpidon pitämisestä, milloin lautakunta yhdenmukaisen hyvän kirjanpitotavan edistämiseksi katsoo siihen olevan aihetta. Tehtäviin ei siten kuulu yksityiskohtaisen kirjanpitoneuvonnan antaminen yksittäistapauksissa.

Hakemuksessa esitetyn perusteella lautakunta kiinnittää kuitenkin huomiotanne seuraavaan:

> Kirjauksen on perustuttava liiketapahtuman todentavaan yksilöityyn tositteeseen. Tositteen tulee olla, mikäli mahdollista, maksun saajan antama. (KPL 2:5.1 –3)
> Tosite voi muodostua monen eri asiakirjan yhdistelmästä. Tositteen, liiketapahtuman ja kirjauksen välisen yhteyden pitää olla vaikeuksitta todettavissa. (Hallituksen esitys 89/2015).
> KPL 2:5:n mukaan, milloin kirjauksen perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, kirjaus tulee todentaa kirjanpitovelvollisen itsensä laatiman ja asianmukaisesti varmennetun tositteen avulla.
> Yleisohjeen (20.4.2021) mukaan KPL 2:5:n mukaisella itse laaditulla ja asianmukaisesti varmennetulla tositteella tarkoitetaan esimerkiksi liiketapahtuma, johon ei liity toista osapuolta (muistiotositteet). Menotosite voidaan joutua laatimaan poikkeuksellisesti itse myös tapahtumissa, joissa ulkopuoliselta kauppakumppanilta saatu tosite häviää tai muuttuu lukukelvottomaksi, eikä kauppakumppanilta saada jäljennöstä. Tällöin itse laadittuun tositteeseen tulee kuvata tositteelta yleisesti edellytettävät tiedot, tositteen laatija sekä syy ulkopuoliselta saadun tositteen puuttumiseen.
> Tositteen perusteella tehtävä kirjaus on kirjanpitovelvollisen tahdonilmaisu tositteen perustana olevan liiketapahtuman luonteesta.
> Tilanteessa, jossa toinen osapuoli antaa tositteen, mutta tosite ei riittävästi todentaisi liiketapahtumaa, hyvän kirjanpitotavan mukaista on liittää tositteeseen

liiketapahtuman luonnetta kuvaava mahdollinen asiakirja, kuten esimerkiksi viranomaisen antama päätös ja perustelut. Samoin hyvän kirjanpitotavan estämättä voidaan tositteen yhteyteen merkitä lisätietoja liiketapahtuman luonteesta tai liittää siihen vastapuolelta saatua kirjallista selvitystä. Jos esimerkiksi viranomaisen maksuunpaneman ajoneuvoveron määrä perustuu ajoneuvoverolain (1281/2003) 62 §:n mukaiseen ajoneuvoveron vähimmäismäärään, hyvä kirjanpitotapa ei estä merkitsemästä tositteen yhteyteen lisätietona viittausta myöskään kyseiseen lainkohtaan.

Kunnioittavasti

[redacted]

kirjanpitolautakunnan sivutoiminen sihteeri

TIEDOKSI: Kirjanpitolautakunnan puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet